

මාළු මිරිස්

කැප්සිකම් ඇනම් - *Capsicum annuum*

කුලය - සොලනේසි

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම දේශගුණික කලාපවලම පාහේ වගාකළ හැකි බෝගයකි. මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර 1500 පමණ දක්වා වූ උස් ප්‍රදේශයන්හි වසර මුලුල්ලේම මාළු මිරිස් වගා කල හැක. යල කන්නයේදී බෝගය වචන වීට අතිරේක ජල සම්පාදනය කල යුතුය.

පස

මිරිස් සඳහා හොඳින් ජලය බැස යන, ගැඹුරු, සාරවත් ලොම් පසක් අවශ්‍යවේ. අවශ්‍යතරම් කාබනික පොහොර යෙදීමෙන් සැහැල්ලු වයනයකින් යුත් පස් වලද බෝගයෙන් සාර්ථක අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය. පසෙහි පී.එච්. අගය 5.5 - 6.8 අතර විය යුතුය.

බිම් සැකසීම

භූමිය සෙ.මී. 15-20 ක් දක්වා සීඝ්‍රයෙන් අනතුරුව දෙවරක් කැට පොඩි කිරීමෙන් පසු පාත්ති සකස් කර ගන්න. බෝගය සඳහා සාර්ථක ජලවහනයක් පසෙහි පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

හන්ගේරියන් යෙලෝ වැක්ස් (HYW)

කහ පැහැති කරල් වල දිලිසෙන සුළු පෘෂ්ඨයක් ඇත. දිග සෙ.මී. 15-20 පමණ වේ. කරල්වල හැඩය කේතුආකාරවේ. මෙම වර්ගය පහත රට සහ මැද රට තෙත් කලාප සඳහා හුඳුදු වන්නේ බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට දක්වන අධික සංවේදීතාවය නිසාය.

CA-8

ලා කොල පැහැති කරලෙහි රැලි සහිත දිලිසෙන සුළු පෘෂ්ඨයක් ඇත. කරලේ අග, අලි භොඩක් මෙන් ඇතුලට නැඹී ඇත. දිග සෙ.මී. 15.20 ක් පමණ වේ. කරල අගක හැඩය දරයි.

බීජ අවශ්‍යතාවය

- CA₈ - හෙක්./ ග්‍රෑම් 100
- HYW - හෙක්./ ග්‍රෑම් 1750

පැල සිටුවීමේ කාලය

- මහ කන්නය - නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර්
- යල කන්නය - අප්‍රේල් සහ මැයි

තවාන් පිළියෙල කිරීම

තවාන් සඳහා හොඳින් ජලය බැසයන සෙවන නොමැති ස්ථානයක් තෝරා ගන්න.

පැල කෙණ්‍රයේ සිටුවීමට මසකට පෙර තවානෙහි බීජ දමන්න මීටර 3 × සෙ.මී. 90 ප්‍රමාණයේ පාත්ති සකසන්න. මෙම පාත්ති සෙ.මී. 15 පමණ උස්විය යුතුය.

තවාන් පාත්තියෙහි වගී මීටරයකට හොඳින් දිරාපත්වූ කාබනික පොහොර කි.ග්‍රෑ. 3-4 බැගින් යොදා පස සමග කළවම් කරන්න.

තවානේදී පැලවලට වැලඳිය හැකි රෝග පාලනය කිරීම සඳහා බීජ තවාන් කිරීමට පෙර තවාන් පාත්ති ජීවානු හරණය කළයුතුය. මේ සඳහා පාත්ති මත පිදුරු සහ දහයියා තට්ටු කිහිපයක් අතුරා හොඳින් පුළුස්සා ගන්න. මෙහිදී රෝග කාරක පිපීන් හා වල් පැල බීජ විනාශ වී යයි.

විනිවිද පෙනෙන තරමක් ඝනකම් පොලිතිනයක් මගින් තවාන් පාත්ති වසා සති දෙකක් පමණ හිරු රැස් වලට නිරාවරණය කර තද පස තම්බා ගැනීම මගින්ද, කැප්ටාන් හෝ නිරාම් වැනි දිලීර නාශකයක් යෙදීම මගින්ද රෝග පාලනය කර ගැනීම කර ගත හැකිය. මීට අමතරව දියමලන් කැම සහ ඇන්ත්‍රැක්නෝස් වැනි දිලීර රෝග මර්දනය කර ගැනීම සඳහා තවාන් දැමීමට පෙර කැප්ටාන් හෝ නිරාම් වැනි දිලීර නාශකයක් යොදා බීජ ප්‍රතිකාර කර ගන්න.

සකස් කරගත් පාත්තිවල වල් මර්දනය සහ පොහොර යෙදීම වැනි කටයුතු පහසු වන්නේ සෙ.මී. 10-15 පරතරයකින් ජෙලිය දිගේ සෙ.මී.01 පමණ ගැඹුරට බීජ දමා සියුම් පස් තට්ටුවකින් වසන්න. පිරිසිදු පිදුරු වැනි ද්‍රව්‍යයක් භාවිතා කර තවාන් වසුන් කරන්න.

බීජ තවාන් කර දින 05-06 කින් වසුන ඉවත් කරන්න. බීජ දමා දින 08-10 ක් ගතවන විට සියලුම බීජ පැලවී අවසන් වේ. ලපටි පැල වර්ෂාවෙන් සහ තද හිරු එළියෙන්

ආරක්‍ෂා කර ගැනීම සඳහා විනිවිද නොපෙනෙන පොලිතින් හෝ පොල් අතු වලින් ආවරණය කර ගන්න.

කේන්ද්‍රයේ සිටුවීමට පෙර පැල දැඩි කරගත යුතු හෙයින් කේන්ද්‍රයේ සිටුවීමට දින 10කට පමණ පෙර පැලවලට ජලය සපයනු ලබන කාලාන්තරය වැඩි කර ආවරණය ඉවත් කරන්න.

පරතරය

දින 21 පමණ වයස් වූ පැල, කේන්ද්‍රයේ සිටුවීමට සුදුසු වේ.

HYW - සෙ.මී. 15 × සෙ.මී. 30

CA 8 - සෙ.මී. 40 × සෙ.මී. 40

පොහොර යෙදීම

	ශූර්ක	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මිශුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ
	හෙ/කි.ග්‍රෑ.	හෙ/කි.ග්‍රෑ.	හෙ/කි.ග්‍රෑ.
මූලික පොහොර සති 4 දී	100	225	65
	100	-	65

ජල සම්පාදනය

දින 4-5 කට වරක් මුල් කාලයේදී ද, ඉන්පසු සතියකට පමණ වරක් වන පරිදිද ජල සම්පාදනය කල යුතුය. කෙසේ වුවද වර්ෂාපතනයේ ව්‍යාප්තිය අනුව ජලසම්පාදන කටයුතු වෙනස් වේ.

පොහොර යෙදීමට පළමු හා පසු ජලසම්පාදනය අනිවාර්යවේ.

පුෂ්ප පිපීමේදී හා එල හට ගැනීමේදී බෝගයට ඇතිවන ජල උණනාවය නිසා පුෂ්ප සහ කරල් වැටී යාමට හේතුවේ. එම නිසා ඒ අවස්ථාවේදී ප්‍රමාණවත් පාංශු තෙතමනයක් පවත්වා ගැනීම වැදගත්ය.

වල් පැලෑටි පාලනය

සිටුවා සති 2 න් පසු ගස් මුල් වලට පස් එකතු කරමින් අතින් වල් මර්දන කරන්න. මේ මගින් ශාකය හොඳින් පසේ සංස්ථාපනය වේ. සති 2,4 සහ 8 කාලයේදී වල් නෙලීම කල යුතුය.

රසායනික උව්‍ය භාවිතා කරන්නේ. නම් සිටුවා දින දෙකකට පසු ඇලක්ලෝර් 45% කි.ග්‍රෑ. 1.4-2.4/හෙක. යෙදිය හැක.

රෝග පාලනය

දියමලන් කෑම

පැලවල පාදස්ථය හෝ මුල් කළුපැහැවී කුණුවී පැල මැරේ.

පාලනය

දිලීර නාශක යෙදීම, හොඳින් තවත් පාලනය හා ජලවහනය හොඳින් සිදුකිරීම .

ඇන්තූක්ෂෝස් රෝගය

කරල් වලට වැලඳේ. කරලේ දුඹුරු පුල්ලි ඇති වේ. පුෂ්ප ව්‍යාධි, පුෂ්ප අංකුර හා ඊකිලි දුර්වර්ණ වේ. රෝගය ශාකය පුරා පැතිරී පසුව මැරී යයි.

පාලනය

රෝගී ශාක කොටස් කේන්ද්‍රයෙන් ඉවත් කර දිලීර නාශකයක් යොදන්න.

හිටුමැරීම

කෂණිකව ගස් මැලවේ. මුල් හා පාදස්ථ කොටස් කුණුවේ. බෝග මාරුව හා ජලවහනය දියුණු කිරීම මගින් මෙය වලකාගත හැකිය.

කොළ කොඩවීම

සුදුමැස්සා, කුඩිත්තන්, මයිටාවන්, මගින් මෙම රෝගය බෝවන නිසා ඔවුන් පාලනය සුදුසු කෘෂිනාශකයක් මගින් සිදුකල යුතුය.

පතු ලප

ඇන්තූක්ෂෝස් ආකාරයටම පාලනය කල හැක.

පීටි පුස් රෝගය

දින 7 කට හෝ 14 කට වරක් දිලීර නාශකයක් යොදන්න.

අස්වැන්න

සිටුවා දින 75 කදී පමණ පළමු අස්වැන්න නෙලා ගත හැකි වේ. හිතකර දේශගුණික තත්ව යටතේ 7-10 වරක් පමණ අස්වැන්න ලබා ගත හැක.

අස්වනු නෙලීම

කරල් මත පිණි නොමැති, විශලී දිනයක් අස්වනු නෙලීම සඳහා යෝග්‍ය වේ. වර්ෂාව සහිත දින යන්හිදී අස්වනු නෙලීමෙන් හැකි පමණ වලකින්න.

පසු අස්වනු කටයුතු

අස්වැන්න නෙලා ගත් පසු හැකි ඉක්මනින් ප්‍රවාහනය සහ අලවිය කල යුතුයි. මෙහිදී හොඳින් වාතාශ්‍රය ලැබෙන සිදුරු සහිත උර හෝ ජලාස්ථික පෙට්ටි භාවිතා කල හැකිවේ. ප්‍රවාහනයට පෙර ඉදිමට ආසන්න කරල් වෙන් කිරීමෙන් මේරූ කරල් වල ඉදිම ප්‍රමාද කල හැකි වේ. ශීත ගබඩා තුල තැන්පත් කිරීම සාර්ථකව කල් තබා ගැනීමේ ක්‍රමයකි.